

Nemocnice Vyškov, příspěvková organizace Oddělení klinické biochemie	
Číselné označení dokumentu:	LP
Název dokumentu:	Příloha č. 4 Laboratorní příručky OKB <i>Pokyny pro pacienty</i>
Verze číslo: 6	Platnost od 24.04.2025

Verze č.6 nahrazuje verzi č.5, platnou od 1.10.2024

Zpracovala: MUDr. Soňa Macháčová

Odběr stolice na okultní krvácení

Vyšetření je možné provádět bez dietních omezení.

Návod k odběru stolice

Od lékaře obdržíte nádobku pro odběr stolice, kterou je nutno uchovávat v ledničce (teplota 2 - 8°C), a žádanku na vyšetření. Správný odběr stolice je klíčový pro správné laboratorní výsledky.

- Vykonejte potřebu do čisté nádoby nebo na čistý odběrový papír (k dostání v lékárnách).
- Odšroubujte víčko odběrové zkumavky obsahující tyčinku k odběru vzorku. Vzorek stolice odeberte otočením tyčinky připojené k víčku zkumavky ze tří různých míst stolice.
- Po odběru vložte tyčinku zpět do odběrové nádoby a víčko pevně zašroubujte, aby se tekutina nevyhlila.
- Nádobku označte jménem, příjmením, datem narození a datem odběru.
- Vzorek stolice odevzdejte spolu se žádankou v laboratoři Oddělení klinické biochemie v suterénu budovy polikliniky v pracovní dny v době od 6,00 do 14,00 hod.

Odebraný vzorek v nádobce lze skladovat 5 dní při pokojové teplotě nebo lépe v ledničce až 7 dní.

Stolice nesmí při odběru přijít do styku s močí ani vodou v toaletě. Odběr neprovádějte v období menstruace, pokud máte krvácející hemeroidy, nebo průjem.

Nemocnice Vyškov, příspěvková organizace Oddělení klinické biochemie	
Číselné označení dokumentu:	LP
Název dokumentu:	Příloha č. 4 Laboratorní příručky OKB <i>Pokyny pro pacienty</i>
Verze číslo: 6	Platnost od 24.04.2025

Odběr jednorázového vzorku moče

První ranní moč

- Po probuzení proveďte hygienickou očistu genitálu
- Odeberte střední proud první ranní moče, tzn., pacient vymočí část moče do záchodu, aby propláchl močové cesty a teprve další porci do čisté a suché odběrové nádoby.
- Odlijte 10 ml moče do připravené čisté a suché zkumavky, zavičkujte, označte štítkem (jméno, příjmení, rodné číslo nebo datum narození) a co nejdříve dopravte k lékaři.

Druhá ranní moč

- proveďte hygienickou očistu genitálu
- Do zkumavky odeberte 10 ml středního proudu moče vymočeného za 2-4 hodiny po prvním ranním močení.

Sběr moče za 24 hodin

- Ráno v 6,00 hod. se úplně vymočte do záchodu. Od této doby po celých 24 hodin močte pouze do sběrné nádoby. Doporučuje se plastová nebo skleněná nádoba nejméně o objemu 3 l, čistě vymytá a vysušená, bez stop saponátu. Nádobu skladujte na chladném, tmavém místě. Během sběru vypijte nejméně 1,5 l tekutin.
- Naposledy se vymočte do sběrné nádoby přesně za 24 hod. od začátku sběru, tj. v 6,00 hod. následující den.
- Změřte (nestačí jen odhadnout) objem sbírané moče odměrkou s přesností na 10 ml.
- Moč ve sběrné nádobě promíchejte (např. plastovou tyčinkou) a odlijte vzorek 10 ml do zkumavky na odběr moče, kterou si vyzvedněte u ošetřujícího lékaře.
- Zkumavku označte svým jménem, příjmením, rodným číslem nebo datem narození, uveďte změřený objem sbírané moče a doručte ráno do ordinace lékaře.

Nemocnice Vyškov, příspěvková organizace Oddělení klinické biochemie	
Číselné označení dokumentu:	LP
Název dokumentu:	Příloha č. 4 Laboratorní příručky OKB <i>Pokyny pro pacienty</i>
Verze číslo: 6	Platnost od 24.04.2025

Sběr moče na Hamburgerův sediment

- V 6,00 hod. ráno se vymočte do záchodu, proveďte hygienu genitálu a od této doby močte pouze do sběrné nádoby. Doporučuje se plastová nebo skleněná nádoba nejméně o objemu 1 l, čistě vymytá a vysušená, bez stop saponátu.
- Během sběru moče dodržujte klid na lůžku, můžete posnídat, doporučuje se vypít cca 250 ml čaje, aby byla zajištěna produkce dostatečného množství moče (nejméně 100 ml).
- Po uplynutí 3-hodinového intervalu, tedy v 9,00 hod. se naposledy vymočte do sběrné nádoby. Dobu je třeba dodržet, maximální možná odchylka je 0,5 hodiny!
- Odměrkou změřte objem moče a po jejím promíchání (např. plastovou tyčinkou) odlijte vzorek 10 ml do zkumavky na odběr moče, kterou si vyzvedněte u ošetřujícího lékaře.
- Zkumavku označte svým jménem, příjmením, rodným číslem nebo datem narození, uveďte změřený objem sbírané moče a doručte ráno do ordinace lékaře.

Nemocnice Vyškov, příspěvková organizace Oddělení klinické biochemie	
Číselné označení dokumentu:	LP
Název dokumentu:	Příloha č. 4 Laboratorní příručky OKB <i>Pokyny pro pacienty</i>
Verze číslo: 6	Platnost od 24.04.2025

Orální glukózový toleranční test (oGTT)

Váš ošetřující lékař Vám doporučil provedení orálního glukózového tolerančního testu (oGTT), což je vyšetření, které slouží k odhalení onemocnění cukrovkou (Diabetes mellitus). Jedná se o vyšetření z odebraných vzorků Vaší krve před a po požití zátěžové dávky glukózy formou testačního nápoje. Na vyšetření je nutné se objednat na tel. čísle 517 315 444.

- Ráno v 7,00 hod. se dostavte do laboratoře nalačno - min. 8 hod. předem nejezte, nepijte slazené tekutiny, nekuřte! Pít lze jen neslazenou vodu. Minimálně 24 hodin před vyšetřením vynechtejte alkoholické nápoje včetně piva, konzumujte běžnou stravu bez omezení cukru. Před vyšetřením je povolena běžná fyzická zátěž (je třeba vyloučit nadměrnou tělesnou námahu). Po dohodě s ošetřujícím lékařem vynechtejte ráno v den vyšetření léky, které vynechat lze.
- Vyšetření trvá asi 3 hodiny. Během celé doby nejezte, nepijte, nekuřte! Setrvejte v tělesném klidu v čekárně.
- Postup testu:

Nejprve se provede odběr žilní krve na nalačno. Dle výsledku (glukóza musí být $< 7,0$ mmol/l, jinak se testační roztok nepodává) vypijete během 5-10 minut roztok cukru (75 g glukózy ve 250 ml vody). Následuje další odběr žilní krve ke stanovení glukózy po zátěži - za 2 hodiny od konzumace nápoje.

V případě, že hodnota glukózy nalačno je $\geq 7,0$ mmol/l, testační roztok se nepodá, oGTT nepokračuje, laborantka Vás přeobjedná na jiný brzký termín k opakovanému měření glukózy/oGTT.

- Jakékoli zdravotní potíže při vyšetření (nevolnost, zvracení, průjem, závrat' apod.) hlase ihned laborantce.
- Po skončení vyšetření je vhodné setrvat ještě po dobu další 1 hodiny na našem oddělení vzhledem k možnému riziku kolapsového stavu v důsledku poklesu hladiny krevního cukru po zátěži. Po skončení testu je vhodné se nasvačit.

S hodnocením testu Vás seznámí Váš ošetřující lékař, kterému výsledky zašleme.

Vyšetření se neprovádí po noční směně, v době akutního onemocnění (chřipka, nachlazení, angína). Po závažnějším onemocnění (operace, srdeční infarkt, cévní mozková příhoda, zánětlivé onemocnění apod.) je nutný odstup min. 6 týdnů.

Nemocnice Vyškov, příspěvková organizace Oddělení klinické biochemie	
Číselné označení dokumentu:	LP
Název dokumentu:	Příloha č. 4 Laboratorní příručky OKB <i>Pokyny pro pacienty</i>
Verze číslo: 6	Platnost od 24.04.2025

Orální glukózový toleranční test (oGTT) u těhotných

Váš ošetřující lékař Vám doporučil provedení orálního glukózového tolerančního testu (oGTT), které slouží k odhalení onemocnění cukrovkou (gestační diabetes). Vyšetření se obvykle provádí mezi 24. – 28. týdnem těhotenství. Na vyšetření je nutné se objednat na tel. číslo 517 315 444.

- Ráno v 7,00 hod. se dostavte do laboratoře nalačno - min. 8 hod. předem nejzte, nepijte slazené tekutiny, nekuřte! Pít lze jen neslazenou vodu. 3 dny před testem neměňte své stravovací návyky. Před vyšetřením je povolena běžná fyzická zátěž (je třeba vyloučit nadměrnou tělesnou námahu). Po dohodě s ošetřujícím lékařem užívejte pravidelně podávané léky s antiinzulinovým efektem (zejména hydrokortizon, thyroxin, beta-sympatikomimetika, progesteron) až po dokončení testu.
- Vyšetření trvá asi 3 hodiny. Během celé doby nejzte, nepijte, nekuřte! Setrvejte v tělesném klidu v čekárně.
- Postup testu:

Nejprve se provede odběr žilní krve na nalačno. Dle výsledku (glukóza musí být < 5,1 mmol/l, jinak se testovní roztok nepodává) vypijete během 5-10 minut roztok cukru (75 g glukózy ve 250 ml vody). Následují další dva odběry žilní krve ke stanovení glukózy po zátěži – za 1 a 2 hodiny od konzumace nápoje.

V případě, že hodnota glukózy nalačno je $\geq 5,1$ mmol/l, testovní roztok se nepodá, oGTT nepokračuje, laborantka Vás přeoobjedná na jiný brzký termín k opakovanému měření glukózy/oGTT.

- Jakékoli zdravotní potíže při vyšetření (nevolnost, zvracení, průjem, závrať apod.) hlase ihned laborantce.
- Po skončení vyšetření je vhodné setrvat ještě po dobu další 1 hodiny na našem oddělení vzhledem k možnému riziku kolapsového stavu v důsledku poklesu hladiny krevního cukru po zátěži. Po skončení testu je vhodné se nasvačit.

S hodnocením testu Vás seznámí Váš ošetřující lékař, kterému výsledky zašleme.

Vyšetření se neprovádí po noční směně, v době akutního onemocnění (chřipka, nachlazení, angína), při hyperemesis gravidarum apod.